vers VOOR vers

LEZING 17
78 MINUTEN

JOHANNES

7:32-53

Jezus’ belofte van levend water en de verdeelde reacties op zijn woorden

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/johannes/7-32-53

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Loofhuttenfeest en verdeeldheid over Jezus	3 min	4
2	Waarom men juist toen de Messias verwachtte	4 min	6
3	Jezus onthult indirect dat Hij de Messias is	4 min	8
4	De tempelwacht wordt op Jezus afgestuurd	2 min	11
5	De Grieken en de Joden in de diaspora	4 min	13
6	Johanneïsche ironie en misverstanden	2 min	15
7	Jezus' openbare roep op de Grote Dag	6 min	16
8	De waterceremonie van het Loofhuttenfeest	3 min	19
9	Welke Schrift spreekt over levend water?	3 min	20
10	Jeruzalem en Sion als beeld van de gemeente	2 min	22
11	Het hemelse Jeruzalem volgens Hebreeën	3 min	23
12	Zacharia toegepast op de gelovigen	3 min	25
13	Levend water is de Heilige Geest	3 min	27
14	Ezechiëls rivier groeit en bevloeit	2 min	28

15	De Geest maakt dorre zielen vruchtbaar	5 min	30
16	Stroomt het levende water door ons heen?	3 min	32
17	Persoonlijke opwekking en vervulling	2 min	34
18	Dorst als voorwaarde voor vervulling	3 min	35
19	Afleiding verdringt de honger naar God	2 min	37
20	De Profeet, de Christus en Bethlehem	4 min	38
21	Bewakers weigeren Jezus te arresteren	2 min	40
22	Nicodemus vraagt om een eerlijk proces	2 min	41
23	Waarom geleerden de waarheid kunnen missen	4 min	43
24	Galilea en de onwetendheid van de leiders	4 min	45
25	De geloofsweg van Nicodemus	2 min	47
	Om verder te lezen		48

1

Loofhuttenfeest en verdeeldheid over Jezus

We gaan nu terug naar Johannes 7, een hoofdstuk waarvan we in de vorige lezing meer dan de helft hebben behandeld. We zijn tot en met vers 31 gekomen. De achtergrond van dit hoofdstuk is een van de feesten van Israël, het Loofhuttenfeest. Wanneer Jezus voor een feest in Jeruzalem is, lezen we heel vaak over een Pascha. Maar dit is een ander feest, een van de drie feesten waarvoor van Joodse mannen werd verwacht dat ze naar Jeruzalem kwamen.

Jezus was daar op het Loofhuttenfeest, hoewel Hij wat laat kwam en pas halverwege het feest in het openbaar verscheen. Op dit moment was het nog maar zes maanden vóór Zijn kruisiging, op de dag af. Het Loofhuttenfeest vond op de dag af zes maanden vóór het Pascha plaats, en bij het daaropvolgende Pascha werd Hij gekruisigd.

We kijken nu naar de laatste zes maanden van Zijn leven. De tegenstand tegen Christus onder de Joodse leiders in Jeruzalem is zo sterk toegenomen dat de mensen die daar wonen weten dat er een complot tegen Jezus bestaat. De inwoners van Jeruzalem weten dit. Dat kunnen we zien in vers 25:

> Sommigen dan van de inwoners van Jeruzalem zeiden: Is Hij het niet Die zij proberen te doden?
>
> JOHANNES 7:25

Maar omdat het een feest was dat werd bijgewoond door Joden uit de hele wereld, waren er sommigen aanwezig die niets over Jezus wisten. Er waren mensen van buiten de stad die alleen voor dat feest waren gekomen. Zij wisten niet van het complot tegen Jezus. Zij waren niet op de hoogte van de plaatselijke intriges, de plaatselijke politiek, enzovoort. In vers 19 zei Jezus:

> Heeft Mozes u niet de wet gegeven? En niemand van u doet de wet. Waarom probeert u Mij te doden?
>
> JOHANNES 7:19

Sommigen van hen antwoordden in vers 20:

> De menigte antwoordde en zei: U bent door een demon bezeten; wie probeert U te doden?
>
> JOHANNES 7:20

Het is duidelijk dat niet iedereen even goed wist wat er gaande was.

Maar iedereen wist dat Jezus omstreden was. In vers 13 staat:

> Toch sprak niemand openlijk over Hem, uit vrees voor de Joden.
>
> JOHANNES 7:13

Er waren verschillende meningen over Hem. We zien in vers 43:

> Er ontstond dan verdeeldheid onder de menigte vanwege Hem.
>
> JOHANNES 7:43

Een van de verschillen was kennelijk dat sommige mensen wel en andere niet wisten dat er een doodvonnis tegen Hem was uitgevaardigd.

Een ander verschil van mening zagen we in vers 12. Halverwege vers 12 staat:

> En er was veel gemompel over Hem onder de menigten. Sommigen zeiden: Hij is goed; en anderen zeiden: Nee, maar Hij misleidt de menigte.
>
> JOHANNES 7:12

Mensen hadden precies tegenovergestelde meningen over Hem, terwijl ze naar dezelfde gegevens keken. De wonderen die Jezus deed, zoals de genezingen en het voeden van de menigten, leken erop te wijzen dat Hij een goed mens was. Maar anderen dachten dat deze dingen slechts een middel waren om mensen ervan te overtuigen dat Hij goed was, terwijl Hij in werkelijkheid een misleider was die hen bij de God van Israël en de wet van Mozes vandaan probeerde te leiden. Sommige mensen vonden Hem een zeer gevaarlijke man. Anderen vonden Hem een goed mens. Er waren zelfs mensen die dachten dat Hij misschien de Messias was.

2

Waarom men juist toen de Messias verwachtte

Wij denken misschien: „Natuurlijk zouden ze dat denken. Hij is het.” Maar deze vraag kwam bij iedereen op zodra iemand boven de middelmaat uitstak en de aandacht leek te trekken. Iedereen vroeg zich af: „Is dit de Messias?” Want de Messias werd verwacht. Niet alleen werd Hij al honderden jaren verwacht, maar juist rond die tijd werd Hij in het bijzonder verwacht. Daniëls profetie van de zeventig weken had haar loop voltooid, dus op grond daarvan hadden ze reden om de Messias te verwachten.

Ook had Jakob in Genesis 49, vers 10, geprofeteerd:

> De scepter zal van Juda niet wijken en evenmin de heersersstaf van tussen zijn voeten, totdat Silo komt, en Hem zullen de volken gehoorzamen.
>
> GENESIS 49:10

Dat is de Messias, Degene aan Wie het koningschap toebehoort; zo legt Gregg de naam Silo hier uit. Kort vóór de geboorte van Jezus was de scepter van Juda geweken, toen Herodes de Grote koning van de Joden werd. Hij behoorde absoluut niet tot de stam Juda. Hij was zelfs niet volledig Joods.

Toen Herodes aan de macht kwam, zouden sommige rabbijnen hebben gekreund en geweeklaagd: „Wee ons, want de scepter is van Juda geweken en Silo is nog niet gekomen." Volgens de profetie van Jakob zou Silo, de Messias, komen wanneer de scepter van Juda week.

Er waren ontwikkelingen waardoor veel mensen het gevoel kregen dat ze in het tijdperk van de Messias leefden. Zo zijn er ook tegenwoordig dingen waardoor mensen geloven dat wij in het tijdperk van de wederkomst leven: dingen die zich op het politieke wereldtoneel afspelen. Vooral gebeurtenissen in Israël hebben veel mensen ervan overtuigd dat wij in de laatste dagen leven. Want er zijn dingen waarvan zij geloven dat die rond die tijd zouden moeten gebeuren, en zij denken dat wij ze nu zien gebeuren.

Het is duidelijk dat mensen de wederkomst al heel lang verwachten. Ze hebben de tekenen van hun eigen tijd uitgelegd als de tekenen van de eindtijd en hebben het door de eeuwen heen bij het verkeerde eind gehad wanneer ze deze voorspellingen deden. Zo hadden ook de Joden die de eerste komst van de Messias verwachtten het voordien vaak bij het verkeerde eind gehad. Er zijn veel valse messiassen geweest.

Maar juist in deze specifieke tijd, toen de verwachtingen van iedereen hooggespannen waren, leek dit op grond van de profetieën ongeveer de tijd te zijn waarin de Messias moest verschijnen. Bovendien was er rond de tijd dat Jezus werd geboren een oude man die Simeon heette. Hij stond bekend als een man tot wie de Heilige Geest had gesproken. De Heilige Geest had gezegd:

> En hem was een Goddelijke openbaring gegeven door de Heilige Geest dat hij de dood niet zien zou voordat hij de Gezalfde van de Heere zou zien.
>
> LUKAS 2:26

Niet iedereen wist van Simeon, maar hij was een bekende figuur in de tempel. Dat moet de mensen de oren hebben doen spitsen en hen hebben doen zeggen: „De Heilige Geest heeft deze man verteld dat hij niet zal sterven voordat de Messias komt. Wij moeten wel in de laatste generatie leven."

Toen kwamen natuurlijk ook de wijzen, rond de tijd dat Jezus geboren was, met veel vertoon de stad binnen en zeiden:

> en zeiden: Waar is de Koning van de Joden die geboren is? Want wij hebben Zijn ster in het oosten gezien en zijn gekomen om Hem te aanbidden.
>
> MATTHEÜS 2:2

Ook dit trok veel aandacht. Heel Jeruzalem raakte erdoor in verwarring; de mensen zullen hebben beseft dat Herodes hier negatief op zou reageren.

Er waren veel dingen die de oude profeten hadden gezegd, en recentere dingen die gebeurd waren, vooral rond de tijd dat Jezus geboren was. Daardoor dachten de mensen dat dit de tijd van de Messias was. Maar toen Johannes de Doper verscheen, vroegen de afgezanten hem wie hij was. Johannes beleed nadrukkelijk dat hij de Messias niet was.

3

Jezus onthult indirect dat Hij de Messias is

Ze hadden Jezus niet echt gevraagd of Hij de Messias was, hoewel ze dat later wel deden. Ze zeiden:

> De Joden dan omringden Hem en zeiden tegen Hem: Hoelang houdt U ons in het onzekere? Als U de Christus bent, zeg het ons vrijuit.
>
> JOHANNES 10:24

Jezus ontweek de vraag. Jezus heeft nooit op straat openlijk tegenover de mensen verklaard dat Hij de Messias was. Hij verwachtte dat mensen zelf het verband zouden leggen, dat ze het zouden begrijpen.

Zelfs Johannes de Doper vroeg Jezus rechtstreeks:

Bent u de Messias?

Toen Johannes in de gevangenis zat, stuurde hij boodschappers naar Jezus. Zijn precieze woorden waren:

> en zei tegen Hem: Bent U het Die komen zou, of verwachten wij een ander?
>
> MATTHEÜS 11:3

Jezus gaf hem zelfs geen rechtstreeks antwoord. Hij zei:

> En Jezus antwoordde en zei tegen hen: Ga heen en bericht Johannes wat u hoort en ziet: blinden worden ziende en kreupelen kunnen lopen; melaatsen worden gereinigd en doven kunnen horen; doden worden opgewekt en aan armen wordt het Evangelie verkondigd;
>
> MATTHEÜS 11:4-5

Hij zei:

> en zalig is hij die aan Mij geen aanstoot neemt.
>
> MATTHEÜS 11:6

Met andere woorden: “Het kan heel goed zijn dat Ik niet doe wat jij denkt dat de Messias geacht wordt te doen, maar houd vol. Vertrouw Mij. Ik weet wat Ik doe. Struikel niet over Mij. Houd vast aan het geloof, Johannes.”

Toch zijn de dingen waarop Hij wees — dat blinden zien, kreupelen lopen en aan armen het Evangelie wordt verkondigd — allemaal dingen die het Oude Testament met de messiaanse tijd in verband bracht. In Jesaja 35 stond dat in de messiaanse tijd:

> Dan zullen blinden zien, doven horen, kreupelen opspringen en zij die niet konden spreken, juichen.
>
> JESAJA 35:5-6

Dat waren de dingen waarvan Jezus zei: “Ga Johannes vertellen dat dit gebeurt.” In Jesaja 61 stond:

> De Heere heeft Mij gezonden om zachtmoedigen een blijde boodschap te brengen.
>
> JESAJA 61:1

De Engelse Bijbelvertaling waarop Gregg zich hier baseert, spreekt over een blijde boodschap aan de armen; de HSV gebruikt het woord „zachtmoedigen”.

Jezus zei:

Ga Johannes vertellen dat het evangelie aan de armen wordt verkondigd.

Met andere woorden, Hij kwam er niet ronduit voor uit door te zeggen: “Ja, Ik ben de Messias.” Hij zei eenvoudig: “Vertel Johannes wat je ziet.” Zo liet Hij hem zijn eigen conclusies trekken. Jezus is bijna altijd terughoudend om te zeggen: “Hier is de Messias.” We weten dat Hij het in Johannes, hoofdstuk 4, tegen één persoon had gezegd: de vrouw bij de bron. Voor zover wij weten, is zij de enige persoon aan wie Hij die informatie uit eigen beweging rechtstreeks heeft gegeven.

Maar de mensen stelden hier vragen over. In vers 25 van dit hoofdstuk hadden sommigen gezegd:

> Sommigen dan van de inwoners van Jeruzalem zeiden: Is Hij het niet Die zij proberen te doden?
>
> JOHANNES 7:25

In het volgende vers vragen ze of de leiders misschien werkelijk weten dat Hij de Christus is. Het woord Christus betekent Messias. Ze vroegen zich af: “Hebben ze hun doodvonnis ingetrokken? Hebben ze besloten dat ze het bij het verkeerde eind hadden? Zijn ze gaan erkennen dat Hij inderdaad de Messias is?” Dat was wat de mensen vroegen.

In vers 31 geloofden veel mensen in Hem en zeiden:

> En velen uit de menigte kwamen tot geloof in Hem en zeiden: Wanneer de Christus komt, zal Hij toch niet meer tekenen doen dan Híj gedaan heeft?
>
> JOHANNES 7:31

Ze geloofden dat Hij de Messias was, omdat ze redeneerden dat ze, wanneer de Messias kwam, niet meer dan dit van Hem konden verwachten. Ze verwachtten tenslotte de Messias. Daarom legden ze het verband en trokken ze hun conclusie. Sommigen van hen gingen geloven dat Hij de Messias was.

4

De tempelwacht wordt op Jezus afgestuurd

Vers 30, dat we de vorige keer gelezen hebben, zegt:

> Zij probeerden Hem dan te grijpen, maar niemand sloeg de hand aan Hem, want Zijn uur was nog niet gekomen.
>
> JOHANNES 7:30

Een voorbeeld van die specifieke mislukte poging wordt gegeven in vers 32, dat voor ons nieuw materiaal is:

> De Farizeeën hoorden dat de menigte dit over Hem mompelde, en de Farizeeën en de overpriesters stuurden dienaars om Hem te grijpen.
>
> JOHANNES 7:32

Ons wordt niet meteen verteld hoe dat afliep. We gaan terug naar Jezus en naar nog een voorbeeld van Zijn onderwijs bij deze gelegenheid, voordat we horen hoe die opdracht voor deze dienaars afliep.

Deze dienaars waren geen Romeinse soldaten. Ze waren door de Farizeeën en de overpriesters gestuurd en waren dus Joodse dienaars. Ze behoorden tot de tempelwacht. Er was een groep Levieten die speciaal was afgezonderd om politiewerk in de tempel te doen. Eigenlijk waren ze een soort uitsmijters, beveiligers en dat soort mensen. Ze hadden metaaldetectors en al dat soort dingen. Ze waren als de tempelpolitie. Ze waren Joods. Ze waren zelfs Levieten. Sommigen van hen werden gewapend op pad gestuurd om Jezus op te pakken en Hem levend binnen te brengen, zodat ze Hem konden doden.

Toen zei Jezus tegen hen iets. Of dit betekent dat Hij het tegen de menigte zei, of tegen de bewakers toen die aankwamen, weten we niet. In die film die op basis van het Evangelie van Johannes is gemaakt, gebeurt er iets interessants. De film vertelt dat de overpriesters en Farizeeën de bewakers stuurden, en laat vervolgens zien hoe de bewakers eraan komen. Dan ontmoet Jezus hen bij de deur. Ze kloppen bij Hem aan, Hij doet de deur open en zegt:

Ik zal niet lang meer bij jullie zijn.

Hij praat tegen hen. Ik weet niet of we het ons zo moeten voorstellen, dat Hij dit tegen de bewakers zegt, of dat Hij het tegen de Joden in het algemeen zegt, tegen dezelfde mensen tot wie Hij daarvoor sprak. Bij deze uitspraken is het niet altijd erg duidelijk wie het publiek is. In elk geval zien we dat ze Hem niet onmiddellijk arresteren.

Jezus zei tegen hen:

> Jezus dan zei tegen hen: Nog een korte tijd ben Ik bij u en dan ga Ik heen naar Hem Die Mij gezonden heeft. U zult Mij zoeken maar niet vinden, en waar Ik ben, kunt u niet komen.
>
> JOHANNES 7:33-34

5

De Grieken en de Joden in de diaspora

Toen zeiden de Joden tegen elkaar:

> De Joden dan zeiden tegen elkaar: Waar zal Hij naartoe gaan, dat wij Hem niet zullen vinden? Hij zal toch niet naar de Grieken in de verstrooiing gaan en de Grieken onderwijzen?
>
> JOHANNES 7:35

Bedenk dat dit hoofdstuk veel gevallen bevat waarin mensen elkaar verkeerd begrijpen. Ze hebben verschillende opvattingen over wat Jezus zegt. Sommigen denken dat Hij het ene bedoelt, en anderen denken iets anders. Hier zegt Jezus:

Ik ga weg en jullie zullen Mij niet kunnen volgen, en de opvatting die velen naar voren brengen, is dat Hij misschien het land gaat verlaten. Misschien gaat Hij naar de diaspora, naar de Joden die onder de Grieken wonen, om hun onderwijs te geven.

De woorden zouden kunnen verwijzen naar de hellenistische Joden. Soms worden in het Nieuwe Testament de hellenistische Joden namelijk Grieken of hellenisten genoemd. Dat zijn de Joden die de Griekse taal en cultuur hadden overgenomen en die doorgaans buiten Israël, in de diaspora, woonden. Maar op andere plaatsen worden er natuurlijk echte Grieken mee bedoeld, of in elk geval heidenen. Alle heidenen spraken Grieks, tenzij ze barbaren waren.

Als je het woord ‘barbaar’ kent en je afvraagt hoe dat woord in de Bijbel wordt gebruikt: in de Romeinse wereld was een barbaar iemand die de Griekse taal nooit had geleerd. Driehonderddertig jaar vóór de tijd van Christus had de Macedonische veroveraar Alexander de Grote de hele mediterrane wereld veroverd, met inbegrip van Israël en wat later het Romeinse Rijk werd. Onder Alexander was dat toen het Griekse Rijk. Hij dwong het gebruik van de Griekse taal af als de lingua franca, de officiële taal van het hele rijk. Generaties lang, al vóór de tijd van Christus, was iedereen in de mediterrane wereld gedwongen geweest Grieks te leren spreken.

Iedereen kende Grieks, maar niet iedereen nam de Griekse cultuur over. Veel Joden verzetten zich daartegen. Maar sommigen, vooral degenen die verspreid buiten Israël in de diaspora woonden, hadden niet alleen de Griekse taal, maar ook de Griekse cultuur overgenomen. Verder naar het noorden, in de verderaf gelegen gebieden buiten het rijk, waren er volken die nooit door Alexander waren veroverd: de Ostrogoten, de Visigoten, de Hunnen, de Saksen en andere mensen die nooit werkelijk onder Grieks of Romeins gezag waren gekomen. Zij spraken geen Grieks en werden barbaren genoemd. Een barbaar was iemand die geen Grieks sprak, omdat hij niet door Alexander of door het Romeinse Rijk was veroverd.

Hoewel de Pax Romana in deze tijd in wezen in de mediterrane wereld heerste, en de Romeinen iedereen rondom de zee hadden veroverd, waren er verder naar het noorden en westen van Rome nog steeds mensen die nooit waren veroverd. Eerlijk gezegd voerde Rome nog altijd oorlog tegen die mensen. In die tijd waren er nog steeds schermutselingen tussen de Romeinen en de barbaren.

Wanneer ze zeggen:

Zal Hij naar de diaspora onder de Grieken gaan en de Grieken onderwijzen?

zouden ze kunnen bedoelen dat Hij hun vergriekste Joodse broeders onderwijs gaat geven. Of ze zouden dit op een veel schokkender manier bedoeld kunnen hebben, schokkend vanuit hun gezichtspunt: gaat Hij de heidenen onderwijs geven? Dat zou ongehoord zijn. De heidenen waren een minderwaardig soort mensen zonder de Wet. Ze waren er niet zeker van dat Jezus zo trouw was aan de Wet van Mozes dat Hij zoiets niet zou doen. Men dacht soms dat Jezus op gespannen voet stond met de Wet van

Mozes. Ze dachten misschien dat Hij zo ver was afgeweken dat Hij zelfs van plan was de heidense wereld in te trekken en heidenen onderwijs te geven. Ze achtten Hem daar wel toe in staat.

6

Johanneïsche ironie en misverstanden

Door dit op te tekenen geeft Johannes ons een voorbeeld van wat soms johanneïsche ironie wordt genoemd. ‘Johanneïsch’ betekent dat iets betrekking heeft op Johannes. Johanneïsche ironie komt een aantal keren in deze passage voor. Johannes vertelt namelijk dat de mensen onder andere speculeerden dat Hij er misschien op uit zou trekken en zelfs de heidenen onderwijs zou geven. Toen Johannes dit schreef, wist natuurlijk iedereen dat het Evangelie inderdaad naar de heidenen was uitgegaan. De lezers van Johannes waren zelfs heidenen.

Toch zou het schokkend hebben geleken op het moment waarop deze mogelijkheid werd geopperd. Zou het kunnen dat Hij zoiets buitensporigs zou doen als eropuit trekken en de Grieken onderwijs geven? De latere lezers zeggen:

Dat klopt precies. Wat is daar zo vreemd aan?

Nogmaals, de mensen hadden verschillende opvattingen.

Er is nog een ander moment, in Johannes 8 vers 22, waarop Jezus zei dat Hij ergens naartoe zou gaan waar zij Hem niet konden volgen. Eigenlijk zei Jezus in vers 21, als je naar Johannes 8:21 kijkt, opnieuw tegen hen:

> Jezus dan zei opnieuw tegen hen: Ik ga heen en u zult Mij zoeken, en in uw zonde zult u sterven; waar Ik heen ga, kunt u niet komen.
>
> JOHANNES 8:21

In wezen is dit dezelfde voorspelling die Hij deed in hoofdstuk 7 vers 34. Maar opnieuw waren ze aan het speculeren: ‘Wat bedoelt Hij?’ Vers 22 zegt:

> De Joden nu zeiden: Hij zal toch Zichzelf niet doden, omdat Hij zegt: Waar Ik heen ga, kunt u niet komen?
>
> JOHANNES 8:22

Ze hadden geen idee wat Hij voorspelde. Hij gaat ergens naartoe waar zij niet heen kunnen. Gaat Hij onder de heidenen? Gaat Hij Zichzelf doden? Wat gaat Hij doen?

Johannes onderstreept in dit gedeelte van het boek in feite hoeveel verschillende meningen er over Jezus de ronde deden onder mensen die niet begrepen wat Hij zei. Dit is dus vers 36:

> Wat is dit voor een woord dat Hij gezegd heeft: U zult Mij zoeken maar niet vinden; en waar Ik ben, kunt u niet komen?
>
> JOHANNES 7:36

Deze vraag bleef rondgaan.

7

Jezus’ openbare roep op de Grote Dag

De bewakers waren, zoals je je herinnert, eropuit gestuurd om Hem te arresteren, maar op dit moment loopt Hij nog steeds vrij rond. Toen de feestweek ten einde liep, op de achtste dag van het feest, die de Grote Dag wordt genoemd — de laatste dag van de week van het Loofhuttenfeest was de Grote Dag van het feest — staat er in vers 37:

> En op de laatste, de grote dag van het feest, stond Jezus daar en riep: Als iemand dorst heeft, laat hij tot Mij komen en drinken. Wie in Mij gelooft, zoals de Schrift zegt: Stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien.
>
> JOHANNES 7:37-38

Dan volgt het commentaar van de schrijver:

> En dit zei Hij over de Geest, Die zij die in Hem geloven, ontvangen zouden; want de Heilige Geest was er nog niet, omdat Jezus nog niet verheerlijkt was.
>
> JOHANNES 7:39

Deze uitspraak werd gedaan op de laatste dag, de Grote Dag van het feest. Voor zover ik weet, is dit de enige vastgelegde keer dat Jezus Zich in een menigte bevond zonder dat alle aandacht op Hem gericht was. Hij riep iets naar de menigte, zoals iemand die op een straathoek een boodschap uitroept.

Mensen die op straat prediken, stellen zich vaak voor dat ze hetzelfde doen als Jezus en de apostelen deden. Hij was een prediker in de openlucht; Hij predikte in de openlucht. Ja, Hij predikte inderdaad in de openlucht, maar over het algemeen predikte Hij daar alleen wanneer de mensen naar Hem toe kwamen omdat ze Hem wilden horen. We zien Jezus nooit de straat op gaan en zeggen: ‘Hé, allemaal, let eens op. Ik heb iets wat ik tegen jullie wil zeggen.’ Hij drong nooit de ruimte van voorbijgangers binnen en zei: ‘Wacht even. Ik wil jullie iets vertellen.’ In die zin was Hij geen straatprediker.

Hij probeerde Zich vaak een tijd uit de menigten terug te trekken, maar zij volgden Hem. Ze voorzagen waar Hij heen zou gaan. Ze wachtten Hem op waar Hij naartoe ging, en daar zochten ze Hem op om hen te genezen en te onderwijzen. Dus dat deed Hij. Hij deed dat op heuvelhellingen. Hij deed dat in huizen. Hij deed dat in synagogen. Hij deed het op straat als mensen Hem daar aantroffen. Maar Hij ging niet naar hen toe en zei: ‘Luister, ik heb iets wat ik wil zeggen. Mag ik alsjeblieft even jullie aandacht?’

In die zin leek Hij niet op een moderne straatprediker, want moderne straatpredikers gaan naar mensen die over het algemeen totaal niet geïnteresseerd zijn in wat zij te zeggen hebben en die het aanstootgevend, opdringerig en irritant vinden. Ik weet dat, omdat ik in plaatsen als San Francisco ben geweest, waar veel straatpredikers zijn, en in andere steden, zoals Los Angeles. Deze predikers staan daar, God zegene hen, op de straathoek te schreeuwen en met hun Bijbel te zwaaien. Ze proberen zo luid boven het

verkeerslawaai uit te schreeuwen dat mensen aan de overkant van de straat kunnen horen wat ze zeggen. Mensen lopen voorbij en zijn totaal niet geïnteresseerd in wat de predikers te zeggen hebben.

Jezus deed dat nooit. De apostelen deden dat niet. Elke keer dat we hen zien prediken, buiten of binnen, spreken ze tot een menigte die gekomen is om hen te horen. Soms was die menigte bijeengekomen voor een dienst in de synagoge. Soms wilde ze de genezingen zien en Hem horen. Of de mensen kwamen naar buiten omdat Hij als een soort beroemdheid veel aandacht trok. Maar het punt is dat Hij Zich niet aan hen opdrong. Zij drongen zich aan Hem op, en dus benutte Hij de situatie en onderwees Hij hen. Hij nam de leiding in elke situatie waarin Hij Zich ooit bevond.

Dit is echter een uitzondering. Voor zover ik weet, is het de enige uitzondering in de Bijbel. Misschien zijn er andere die ik vergeet, maar ik heb hier jarenlang over nagedacht. Ik had vroeger namelijk grote bewondering voor straatpredikers vanwege hun moed, hun lef en hun bereidheid om eropuit te gaan en zich door iedereen te laten bespuwen, uitschelden en negeren, enzovoort. Er zijn toegewijde mannen en vrouwen die op die manier prediken.

Maar na verloop van tijd begon ik te denken: „Is dat werkelijk wat Jezus deed? Is dat werkelijk wat de apostelen deden? Of is dit iets anders?” Ik besefte dat deze mensen in veel gevallen bij anderen afkeer van het Evangelie wekten. Ze gaven hun het idee dat christenen en het Evangelie iets waren wat je moest vermijden, iets hinderlijks. Dat is niet wat Jezus en de apostelen deden. De mensen kwamen omdat ze Hem wilden horen.

Deze ene uitzondering doet zich dus voor wanneer Jezus op de laatste dag van het feest opstaat en een aankondiging doet.

Op de dag van het feest doet Hij een aankondiging. Het is een korte, maar het lijkt erop dat ze op dat moment geen aandacht aan Hem schenken, totdat Hij opstaat en hen met deze aankondiging verrast. De aankondiging luidt:

Als iemand dorst heeft, laat die dan bij Mij komen en drinken.

En Hij zegt:

Wie in Mij gelooft, uit diens hart zullen rivieren van levend water stromen.

Hij spreekt dus over drinken, Hij spreekt over dorst en Hij spreekt over levend water dat uit het hart stroomt van degenen die in Hem geloven.

8

De waterceremonie van het Loofhuttenfeest

Deze uitspraak was bijzonder toepasselijk, zoals iedere Jood die het Loofhuttenfeest had gevierd zou weten. De ceremoniën die bij het Loofhuttenfeest hoorden, bestonden in elk geval al minstens tweehonderd jaar vóór het jaar 70 na Christus. Ze eindigden in het jaar 70 na Christus, toen de tempel en Jeruzalem werden verwoest. Sindsdien is er eigenlijk nooit meer een Loofhuttenfeest geweest, behalve in de moderne tijd. Sommige mensen vieren het nog steeds, nu Jeruzalem weer door Joden wordt bewoond. Sommige mensen gaan erheen, en zelfs christenen gaan er tegenwoordig heen en vieren daar het Loofhuttenfeest. Maar bijna tweeduizend jaar lang bestond het Loofhuttenfeest niet, omdat de tempel niet bestond.

Er is gedocumenteerd dat vóór het jaar 70 na Christus de ceremoniën die ik nu ga beschrijven al minstens tweehonderd jaar, zo niet langer, deel uitmaakten van het Loofhuttenfeest. Ze werden daarom ook in de tijd van Jezus uitgevoerd. Een van de vele ceremoniën die bij die week hoorden, vond elke ochtend plaats tijdens de eerste zeven dagen van het achtdaagse feest. Een priester leidde dan een processie van de tempel naar het bad van Siloam. Het badwater van Siloam lag in Jeruzalem. Daar bevindt zich een waterbron, in feite de enige natuurlijke waterbron in de stad. Hij nam een gouden kruik, schepte water uit het badwater van Siloam, droeg het terug naar de tempel en goot het in een trechter aan de westkant van het altaar.

Deze watergietceremonie vond tijdens de eerste zeven dagen elke ochtend plaats, maar niet op de achtste dag. Op de achtste dag deden ze dat niet. Op de achtste dag ontbrak het water opvallend. In plaats daarvan bad de priester God om regen voor de gewassen van het volgende jaar. Het Loofhuttenfeest vond natuurlijk plaats ten tijde van de

oogst van alle vruchten, en het graan was eerder in de zomer al geoogst. Ze genoten dus van de oogst en de wijnoogst van dat jaar, maar vervolgens bad de priester voor het komende seizoen en om regen en dat alles.

Het was op deze achtste dag, de enige dag waarop ze de watergietceremonie niet hielden, dat Jezus opstond en zei: „Heeft iemand dorst? Mist iemand hier het water? Nou, als je dorst hebt, kom dan naar Mij. Ik heb water. Ik heb water voor je.” En:

Iedereen die in Mij gelooft, zoals de Schrift zegt, uit diens binnenste zullen rivieren van levend water stromen.

De King James gebruikt hier „belly” en de New King James „heart”; de HSV vertaalt dit met „binnenste”.

Dat is een interessante uitspraak. Hij zei:

> En op de laatste, de grote dag van het feest, stond Jezus daar en riep: Als iemand dorst heeft, laat hij tot Mij komen en drinken. Wie in Mij gelooft, zoals de Schrift zegt: Stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien.
>
> JOHANNES 7:37-38

9

Welke Schrift spreekt over levend water?

Waar stond dat in de Schriften? Bedenk dat Jezus met „Schriften” wel het Oude Testament moest bedoelen. Er was geen Nieuw Testament. Er was nog geen enkel boek van het Nieuwe Testament geschreven. Hij sprak over de Schriften van het Oude Testament. Hij zegt:

„Wie in Mij gelooft, zoals de Schrift zegt…” Daarmee bedoelt Hij wat wij het Oude Testament noemen. Waar staat zoiets in het Oude Testament? In feite vind je die exacte uitspraak nergens in het Oude Testament. Veel uitleggers zullen je wijzen op Jesaja, hoofdstuk 12, vers 3, waar staat:

> U zult met vreugde water scheppen uit de bronnen van het heil.
>
> JESAJA 12:3

Die uitspraak zou een goede Schrifttekst geweest kunnen zijn om aan te halen met betrekking tot het scheppen van water uit het badwater van Siloam, om het vervolgens naar de tempel te brengen en daar uit te gieten. Jezus had kunnen zeggen:

Zoals de Schrift zegt, zullen jullie water putten uit de bronnen van redding.

Maar Jezus zei dat niet. Hij zei:

> Wie in Mij gelooft, zoals de Schrift zegt: Stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien.
>
> JOHANNES 7:38

Waar vinden we in het Oude Testament dan een verwijzing naar levend water dat uit iemands hart stroomt? De passage die daar qua bewoording het meest op lijkt, staat in Zacharia 14. Het zal je niet verbazen dat op de eerste dag van de ceremonie van het Loofhuttenfeest de liturgische lezing uit het Oude Testament Zacharia 14 was. Hoewel dit de achtste dag van het feest was, had de priester slechts acht dagen eerder Zacharia 14 aan het volk voorgelezen. Zacharia is natuurlijk bijna het laatste boek van het Oude Testament. Het is het op één na laatste. In Zacharia 14:8 staat:

> Op die dag zal het geschieden dat er levend water vanuit Jeruzalem zal stromen, de ene helft ervan naar de zee in het oosten en de andere helft ervan naar de zee in het westen: 's zomers en 's winters zal het plaatsvinden.
>
> ZACHARIA 14:8

Dat is wat Jezus zei:

Uit hun hart zullen rivieren van levend water stromen.

Dit is de enige passage in het Oude Testament die de term ‘levende wateren’ gebruikt, en Jezus gebruikte die term. Hij zei:

Zoals de Schrift zegt, uit het hart van de gelovige zullen rivieren van levend water stromen.

Maar feitelijk staat hier:

Vanuit Jeruzalem zal levend water stromen.

10

Jeruzalem en Sion als beeld van de gemeente

Maar zie je, voor Jezus, en later voor de apostelen, is Jeruzalem in het Oude Testament een verwijzing naar de gemeente. Nu, zo keken de Joden er niet naar, en zelfs de aanhangers van de bedelingenleer willen dat tegenwoordig niet erkennen. Zij zeggen: ‘Nee, Jeruzalem is Jeruzalem en de gemeente is de gemeente. Die twee zullen elkaar nooit ontmoeten.’ Maar zij zijn het niet eens met Jezus of de apostelen, die de gemeente voortdurend Jeruzalem noemden, en de profeten deden dat ook. Natuurlijk gebruikten de profeten het woord ‘gemeente’ niet. Daarom wordt het een punt van discussie of elke verwijzing naar Sion of Jeruzalem — termen die in het Oude Testament door elkaar worden gebruikt — in feite een verwijzing naar de gemeente is. Maar dit is een voorbeeld waarbij het moeilijk is om het anders te zien.

Jesaja 28:16 zegt:

> daarom, zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik leg in Sion een steen ten grondslag, een beproefde steen, een kostbare hoeksteen, die vast gegrondvest is. Wie gelooft, zal zich niet weg haasten.
>
> JESAJA 28:16

En Sion was de naam van de berg waarop Jeruzalem lag. Daarom gebruiken de profeten, en zelfs het Nieuwe Testament, de woorden Sion en Jeruzalem voortdurend door elkaar:

een steen als fundament, een beproefde steen, een kostbare hoeksteen, een stevig fundament; wie gelooft, zal niet overhaast handelen.

Hoe begrepen de schrijvers van het Nieuwe Testament die profetie? Ze haalden haar vaak aan. Wie was die steen? Jezus. Jezus was de steen, en waarvan was Hij het fundament? Van de gemeente. Maar wat staat hier? Het fundament van Sion. God legt in Sion een fundamentsteen, die de schrijvers van het Nieuwe Testament altijd vereenzelvigen met Jezus, het fundament van de gemeente. Paulus zei in 1 Korinthe, hoofdstuk 3:

> Want niemand kan een ander fundament leggen dan wat gelegd is, dat is Jezus Christus.
>
> 1 KORINTHE 3:11

Jezus is het fundament van de gemeente. Daarom is die steen, die het fundament van Sion is, Jezus, het fundament van het geestelijke Sion.

11

Het hemelse Jeruzalem volgens Hebreeën

In Hebreeën, hoofdstuk 12, richt de schrijver zich tot Joodse christenen die blijkbaar in de verleiding kwamen om af te vallen en van Christus terug te keren naar het judaïsme. Er zijn veel meer passages die we zouden kunnen bekijken, maar dan dwalen we te ver af van ons onderwerp. Hij zegt in vers 18:

> Want u bent niet tot een tastbare berg genaderd, en tot een brandend vuur, tot donkerheid, duisternis en stormwind,
>
> HEBREEËN 12:18

Dit is een verwijzing naar de berg Sinaï, toen de wet werd gegeven. Er waren toen een aardbeving en schokken, duisternis, storm en bewolking, en het geluid van een bazuin. Het was zo'n angstaanjagend schouwspel dat de Israëlieten tegen Mozes zeiden: 'Laat God niet meer tegen ons spreken. Ga jij met God praten en kom ons daarna vertellen wat Hij zegt.'

Daar verwijst hij naar. Hij zegt: 'Jullie gelovigen in Christus, jullie zijn niet naar de berg Sinaï gekomen. Jullie zijn naar een andere berg gekomen. Jullie zijn niet gekomen tot het oude verbond op de berg Sinaï en de wet. Jullie zijn gekomen tot iets wat daaraan superieur is.'

Hij zegt het in vers 22:

> Maar u bent genaderd tot de berg Sion en tot de stad van de levende God, tot het hemelse Jeruzalem en tot tienduizendtallen van engelen,
>
> HEBREEËN 12:22

Wat bedoelt hij daarmee?

Dus waartoe zijn we gekomen? We zijn gekomen tot de algemene vergadering en gemeente van de Eerstgeborene, van Christus. Hij is de Eerstgeborene. We zijn dus gekomen tot de gemeente van Christus, die hier wordt vereenzelvigd met Sion, de stad van God, het hemelse Jeruzalem. Voor zover het de schrijver van Hebreeën betreft, is dit de gemeente. We zijn tot de gemeente gekomen. We zijn tot het geestelijke Sion gekomen. We zijn tot het hemelse Jeruzalem gekomen.

Hoewel ik nog veel meer passages uit zowel het Oude als het Nieuwe Testament zou kunnen noemen die dit illustreren, is het voldoende te zeggen dat de vroege christenen de Schriften van het Oude Testament anders begrepen dan de rabbijnen, anders dan de natuurlijke mens dat zou doen. Denk eraan wat Jezus na Zijn opstanding deed: Hij opende hun verstand, zodat ze de Schriften konden begrijpen. Lukas 24:44–45 zegt dat Jezus na Zijn opstanding het verstand van de apostelen opende, zodat ze de Schriften konden begrijpen. Ze zagen wat alleen geopenbaard kon worden door de gave die

Christus hun had gegeven om de Schriften te begrijpen. Ze zagen verwijzingen naar Jeruzalem en Sion als verwijzingen naar de gemeente. Dus zeiden ze: ‘Wij zijn in Sion. Wij zijn tot de berg Sion gekomen. Wij zijn tot het hemelse Jeruzalem gekomen.’

12

Zacharia toegepast op de gelovigen

Hoe zouden ze met dat in gedachten Zacharia 14 begrijpen?

> Op die dag zal het geschieden dat er levend water vanuit Jeruzalem zal stromen, de ene helft ervan naar de zee in het oosten en de andere helft ervan naar de zee in het westen: 's zomers en 's winters zal het plaatsvinden.
>
> ZACHARIA 14:8

Als Jeruzalem wordt gezien als de gemeente of als de gelovigen in Christus, is het dan niet zo dat de Schrift zegt dat uit het hart van de gelovige rivieren van levend water zullen vloeien?

De enige passage in de Bijbel die daadwerkelijk levende wateren noemt, zegt dat ze uit Jeruzalem zullen vloeien, een term die de christenen van het Nieuwe Testament begrepen als de gemeente, de gelovigen. Jezus zei:

> Wie in Mij gelooft, zoals de Schrift zegt: Stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien.
>
> JOHANNES 7:38

Toevallig was deze passage uit Zacharia 14 op de eerste dag van dit specifieke feest als de officiële lezing voorgelezen. Daarom kon Jezus zeggen:

Zoals de Schrift zegt. Daarmee bedoelde Hij de Schrift die de priester aan het begin van het feest had voorgelezen over het levende water. En vervolgens zei Hij:

Uit iedereen die in Mij gelooft, zal, zoals die Schrifttekst zegt, levend water stromen.

Zijn uitspraak luidt:

> En op de laatste, de grote dag van het feest, stond Jezus daar en riep: Als iemand dorst heeft, laat hij tot Mij komen en drinken. Wie in Mij gelooft, zoals de Schrift zegt: Stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien.
>
> JOHANNES 7:37-38

Die lijkt ook op een uitnodiging die we in Jesaja 55:1 vinden, waar God heeft gezegd:

> O, alle dorstigen, kom tot de wateren, en u die geen geld hebt, kom, koop en eet, ja, kom, koop zonder geld, zonder prijs, wijn en melk.
>
> JESAJA 55:1

God doet dit beroep op mensen die geestelijk dorst hebben. Hij zegt:

Iedereen die dorst heeft, kom en koop, drink en eet hiervan.

We hebben het niet over lichamelijk voedsel. We hebben het over wat werkelijk verzadigt. Jezus laat deze uitnodiging doorklinken:

Als iemand dorst heeft, laat die dan komen. En:

Hé, iedereen die dorst heeft, kom en drink. Kom bij Mij.

Dit is ook de laatste uitnodiging van Jezus die voor ons in het boek Openbaring is opgetekend. Openbaring 22:17 zegt:

> En de Geest en de bruid zeggen: Kom! En laat hij die het hoort, zeggen: Kom! En laat hij die dorst heeft, komen; en laat hij die wil, het water des levens nemen, voor niets.
>
> OPENBARING 22:17

In Johannes 7 is het het levende water. In Openbaring is het het water des levens. Maar het luidt:

Iedereen die dorst heeft, laat die komen en gratis van het water nemen.

13

Levend water is de Heilige Geest

Johannes vertelt ons in Johannes 7:39 dat Jezus, toen Hij over dit levende water sprak, het over de Heilige Geest had. Hij zegt:

> En dit zei Hij over de Geest, Die zij die in Hem geloven, ontvangen zouden; want de Heilige Geest was er nog niet, omdat Jezus nog niet verheerlijkt was.
>
> JOHANNES 7:39

Jezus zei dat degenen die in Hem geloven, vol zouden worden van dit levende water en ervan zouden overvloeien. En dat levende water is de Heilige Geest.

Waarom moesten ze ervan overvloeien? Wat is daar het doel van? Waarom vult U mij niet gewoon, Heere? Ik hef mijn beker op, Heere. Vul mij. Waarom moet het eruit stromen? Daar is duidelijk een reden voor. Kijk naar Joël 3:18. In de dichterlijke taal van de profeet staat er:

> Op die dag zal het gebeuren dat de bergen van jonge wijn zullen druipen, de heuvels van melk zullen stromen, en alle waterstromen van Juda zullen overlopen van water. Een bron zal uit het huis van de HEERE ontspringen, die het dal van Sittim zal bevochtigen.
>
> JOËL 3:18

Er zal een bron uit het huis van de Heere stromen. Wij zijn het huis van God. De gemeente is het huis van God. Er zal een bron uit het huis van God stromen en het Acaciadal van water voorzien. Het beeld hier is dat van een rivier die uit Jeruzalem stroomt en een stuk land van water voorziet dat in het boek Jozua wordt aangeduid als een gebied in Moab. Het interessante is dat Moab vanaf Jeruzalem gezien aan de overkant van de Jordaan lag. Hier wordt een rivier afgebeeld die een andere rivier oversteekt, zoals bij een kruising. Deze rivier, die uit Jeruzalem stroomt, steekt de Jordaan over en stroomt verder het land Moab in om dat gebied van water te voorzien. Dat is vreemd, want een rivier kan geen rivier oversteken. Dat is fysiek onmogelijk. Je kunt niet twee stromende rivieren hebben die elkaar kruisen en daarna allebei verder stromen. Het wordt dan gewoon een moeras of zoiets, of ze moeten uiteindelijk ergens samen verder stromen.

Maar dit is bovennatuurlijk. Dit gaat niet over een letterlijke rivier. Dit gaat over iets geestelijks. Het is duidelijk niet letterlijk, want het is evenmin letterlijk als bergen die van wijn druipen of heuvels waar melk vanaf stroomt. Dat gebeurt niet letterlijk. Er druipt geen wijn van de bergen en er stroomt ook geen melk van de heuvels. Er staat ook dat de beken met water zullen overstromen.

14

Ezechiëls rivier groeit en bevloeit

Kijk in Ezechiël, vlak voor Daniël, naar Ezechiël 47. Vers 1 zegt:

> Daarna bracht Hij mij terug naar de ingang van het huis. En zie, er stroomde water uit, van onder de drempel van het huis naar het oosten, want de voorkant van het huis lag naar het oosten. Het water stroomde naar beneden van onder de rechterzijde van het huis, ten zuiden van het altaar.
>
> EZECHIËL 47:1

Dat komt sterk overeen met wat Joël zei. Joël was een vroegere profeet dan Ezechiël, en in Joël 3:18 zei hij:

Vanuit het huis van de Heer zal water stromen om het Acaciadal van water te voorzien.

Nu stroomt er opnieuw water uit het huis van de Heere. Het is dezelfde gebeurtenis, een beschrijving van hetzelfde verschijnsel:

Er stroomde water onder de drempel van de tempel vandaan naar het oosten, want de voorkant van de tempel lag op het oosten; het water stroomde onder de rechterkant van de tempel vandaan, ten zuiden van het altaar.

Vervolgens krijgt hij natuurlijk de opdracht de diepte ervan te meten. Dat dit een bovennatuurlijk verschijnsel is, blijkt uit het feit dat het water bij de tempel ondiep is, maar steeds dieper wordt naarmate je verder weggaat. De hoeveelheid water neemt toe naarmate je verder van de bron komt. Water kan dat eigenlijk niet doen, tenzij er ergens andere bronnen in uitmonden. Maar het idee is dat dit een bovennatuurlijke stroom is. Terwijl het water verder stroomt en zich verspreidt, wordt het steeds dieper en neemt het watervolume toe. Het lijkt op Jezus Die de broden en vissen vermenigvuldigt. Ook het water wordt op bovennatuurlijke wijze vermenigvuldigd.

Al deze passages — Joël 3:18, Ezechiël 47:1 en Zacharia 14:8 — spreken over water dat uit Jeruzalem stroomt. Met welk doel? Om de heidense landen van water te voorzien. Jezus zei:

> Wie in Mij gelooft, zoals de Schrift zegt: Stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien.
>
> JOHANNES 7:38

Johannes zei dat Hij daar over de Heilige Geest sprak. De Heilige Geest zou uiteindelijk worden gegeven wanneer Jezus verheerlijkt zou zijn. De Heilige Geest zou worden gegeven, en het resultaat zou levend water zijn. De Heilige Geest zou de discipelen niet alleen vervullen, maar ook door hen heen stromen. Hij zou naar buiten stromen om de wereld te bevloeien met geestelijke zegen van de Geest van God.

15

De Geest maakt dorre zielen vruchtbaar

Er is nog een vers in het Oude Testament dat ik je wil laten opzoeken, in Jesaja 32. Als je Jesaja onlangs hebt gelezen, herinner je je misschien dat er een terugkerend thema is dat op verschillende plaatsen naar voren komt. Het wordt meestal voorgesteld als God Die water laat voortkomen in de woestijn en de woestijn verandert in een bloeiende streek, een vruchtbaar veld of een weelderig bos. Dit idee wordt in Jesaja op veel verschillende manieren herhaald. Het komt waarschijnlijk zes tot acht keer voor in het boek, op verschillende plaatsen. Er wordt gesproken over God Die water naar de woestijn stuurt. Het gevolg van het bevloeien van de woestijn is dat wat een woestenij was, vol bloemen en vruchten komt te staan, of vol bomen zoals de bossen van Libanon. Het is een heel algemeen, terugkerend thema in Jesaja.

Natuurlijk is het niet letterlijk, maar geestelijk. Dat kunnen we zien aan deze specifieke passage in Jesaja 32:15. Hij zegt:

> Totdat over ons uitgegoten wordt de Geest uit de hoogte. Dan zal de woestijn tot een vruchtbaar veld worden en het vruchtbare veld zal als een woud beschouwd worden.
>
> JESAJA 32:15

Daar heb je het beeld van de woestijn die als een vruchtbaar veld en een bos wordt. Maar deze keer wordt er geen water uitgegoten, maar de Geest. Deze uitspraak maakt duidelijk dat het in de andere passages in Jesaja waar over water wordt gesproken, over de Geest gaat. Zo is dat ook bij Jezus wanneer Hij spreekt over levend water dat naar buiten stroomt, en hiermee sprak Hij over de Heilige Geest.

Zo sprak ook Jesaja over water dat in de dorre streek, in de woestijn, tevoorschijn gutst. Als gevolg daarvan wordt het dorre land vruchtbaar. Maar dit is de Geest. Dit is geen letterlijk water, dit is geen letterlijke woestijn en het is ook geen letterlijke vruchtbaarheid. Het gaat erover dat de zielen van mensen worden bevloeid: dorre, vruchteloze mensen worden vervuld met de Geest en dragen vervolgens vrucht, de vrucht van de Geest.

Laat me je laten zien wat Jeremia zei in Jeremia 31:12:

> Zij zullen komen en juichen op de hoogte van Sion, zij zullen toestromen naar het goede van de HEERE: naar het koren, naar de nieuwe wijn en naar de olie, naar de lammeren en runderen. Hun ziel zal zijn als een bevloeide hof, zij zullen voortaan niet meer treurig zijn.
>
> JEREMIA 31:12

Ook dit is volgens mij een profetie over de gemeente, om redenen waarop ik hier niet kan ingaan.

Let op:

En hun ziel zal zijn als een goed bevloeide tuin en ze zullen helemaal geen verdriet meer hebben.

Jesaja gebruikt het beeld van de woestijn die een vruchtbare tuin, een groene plek of een vruchtbaar veld wordt. Jeremia zegt dat hun zielen als een bevloeide tuin zullen zijn. Wanneer mensen tot Christus komen, komen ze tot Sion, komen ze tot de gemeente, komen ze tot het lichaam van Christus en komen ze het Koninkrijk van God binnen. De Geest van God wordt gegeven omdat Christus verheerlijkt is. Wanneer de Heilige Geest wordt gegeven, wordt Hij niet alleen als onderpand gegeven, maar ook als een bron van levend water. Dat water stroomt naar buiten om de onvruchtbare zielen te bevloeien, zodat ze als een bevloeide tuin worden, zodat ze de vrucht van de Geest voortbrengen. Het bevloeit ook het dorre land elders, totdat Hij water uitgiet over de dorre wereld.

Deze beelden in het Oude Testament beelden de tijd van de komst van Christus af, Zijn eerste komst. Het is duidelijk dat Jezus dit toepast op Zijn eigen tijd en niet op een wederkomst. Hij past het toe op het uitgieten van de Geest, zoals dat met Pinksteren

gebeurde, en op de Geest Die uit de gelovigen naar buiten stroomt zoals het levende water in de profetieën uit Jeruzalem stroomt. Dus, precies zoals de Schrift heeft gezegd:

> Wie in Mij gelooft, zoals de Schrift zegt: Stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien.
>
> JOHANNES 7:38

Dat is de Heilige Geest.

Toen Jezus met de vrouw bij de bron sprak, noemde Hij ook het levende water. Hij zei:

> maar wie drinkt van het water dat Ik hem zal geven, zal in eeuwigheid geen dorst meer krijgen. Maar het water dat Ik hem zal geven, zal in hem een bron worden van water dat opwelt tot in het eeuwige leven.
>
> JOHANNES 4:14

Met andere woorden, je zou niet alleen geen dorst hebben doordat je verzadigd en vol bent van het levende water, maar dat water zal uit jou opwellen. Het zal niet alleen een bron zijn, maar een geiser. Dit is wat Jezus hier beschrijft. Hij is hier zelfs nog duidelijker. Tegen de vrouw bij de bron zei Hij dat het een opwellende bron zou zijn. Hier is het een bron die opwelt en als een rivier uit de gelovigen stroomt.

16

Stroomt het levende water door ons heen?

Wanneer we bedenken dat dit verschijnsel is voorzegd en vervolgens nadenken over hoe het in het leven van de gelovige wordt vervuld, zouden we kunnen zeggen: „Is dit werkelijk hoe ik de gemeente van vandaag zou beschrijven? Zie ik het levende water naar buiten stromen, de wereld bevloeien en de wereld in een geestelijk vruchtbare plek veranderen?” Tot op zekere hoogte ongetwijfeld wel. Wereldzending brengt dit

tot op zekere hoogte tot stand. Maar we hebben zeker veel christenen in dit land, en ik zie dat hier niet per se gebeuren zoals ik het, eerlijk gezegd, eerder in mijn leven zag. Dit soort verschijnselen lijkt nu eens toe en dan weer af te nemen.

Maar misschien is dit voor ieder van ons belangrijker: gebeurt dat in mijn leven? Ben ik een gelovige? Merk ik dat er stromen van levend water uit mij vloeien en die uitwerking hebben? Merk ik dat mijn eigen ziel als een besproeide tuin is? Breng ik de vrucht van de Geest voort? Beweegt de Heilige Geest Zich door mijn gaven en door mijn leven heen wanneer ik invloed uitoefen in de wereld, en geeft Hij zo een dorstige wereld water? Worden de mensen om mij heen gevoed? Wordt hun dorst door Christus gelest? Gebruikt de Heilige Geest mij om de omgeving waarin ik mij bevind geestelijk te veranderen?

Natuurlijk zouden velen van ons moeten zeggen: ‘Ik denk niet dat ik mezelf noodzakelijkerwijs zo zou kunnen beschrijven.’ Een deel daarvan is misschien niet onze schuld, want er zijn beslist tijden van opwekking waarin dit overvloedig gebeurt. En dan zijn er tijden waarin de opwekking lijkt te zijn weggenomen en je zelf aan de zwengel moet draaien. Het is zoals bij de Israëlieten in Egypte. Er staat dat ze al lopend water moesten geven; Gregg legt dit uit als het gebruik van voetpompen waarmee water uit de Nijl werd opgehaald.

> Want het land waar u naartoe gaat om het in bezit te nemen, is niet zoals het land Egypte, waaruit u weggetrokken bent, dat u met uw zaad moest bezaaien en al lopend water moest geven, zoals een groentetuin.
>
> DEUTERONOMIUM 11:10

Dat wil zeggen: ze hadden een voetpomp waarmee ze water uit de rivier omhooghaalden om hun gewassen te bevloeien, omdat het een droge tijd was.

Er zijn droge tijden waarin je je in zekere zin voor geestelijk leven moet inspannen. Wanneer er geen opwekking gaande is, moet je Jezus trouw blijven volgen, blijven zoeken, blijven kloppen en blijven vragen. Want om de een of andere reden zijn er tijden waarin het moeilijker is om te dienen. Op bepaalde tijden is het moeilijk om

mensen tot behoud te zien komen. Het is moeilijk om mensen vervuld te zien worden met de Geest. Op andere tijden komt er een opwekking en worden mensen bijna zonder enige inspanning behouden. De Heilige Geest is aan het werk. Mensen worden behouden, mensen worden vervuld met de Geest, mensen worden genezen en er gebeuren wonderen. Soms is er opwekking, maar op andere tijden niet.

17

Persoonlijke opwekking en vervulling

Het punt is dat we als het ware zoiets als een voortdurende persoonlijke opwekking nodig hebben. Als we vervuld zijn met de Heilige Geest, zouden we op zijn minst in enige mate invloed moeten hebben. In tijden van opwekking zou dat een grote en ingrijpende invloed moeten zijn. Op andere tijden is die misschien kleiner, maar er zou nog steeds iets van ons uit moeten gaan. De Heilige Geest is nog steeds bij ons. Hij verlaat ons nooit. Als we in de Geest wandelen, moeten we doen wat Paulus tegen Timotheus zei:

> Daarom herinner ik u eraan de genadegave van God die in u is door de oplegging van mijn handen, aan te wakkeren.
>
> 2 TIMOTHEUS 1:6

Als ik merk dat ik dor of lauw word, kom ik weer op het goede spoor door God te zoeken en ernaar te streven om, zoals Paulus zei,

> En word niet dronken van wijn, waarin losbandigheid is, maar word vervuld met de Geest,
>
> EFEZE 5:18

Ik heb veel mensen gekend voor wie gebeden werd dat ze vervuld zouden worden met de Heilige Geest, maar die niet merkten dat er ook maar iets in hun leven veranderde. Ik moet zeggen dat ik in sommige gevallen zelf ook geen enkele verandering in hun leven zag. Ik vond dat heel vreemd, want toen ik vervuld werd met de Geest, veranderde mijn leven ingrijpend en sindsdien is het nooit meer hetzelfde geweest. Ik

kan niet begrijpen waarom sommige mensen ernaar zoeken en vragen om vervuld te worden met de Geest, maar niet getuigen van enige verandering in hun leven, en er ook geen verandering zichtbaar is. Er is geen duidelijk bewijs dat de Geest van God hen op welke manier dan ook gebruikt. Ik weet niet wat ik daarvan moet denken.

Eén gedachte die bij mij opkwam, komt juist uit deze passage. Jezus begon Zijn uitspraak met de woorden:

> En op de laatste, de grote dag van het feest, stond Jezus daar en riep: Als iemand dorst heeft, laat hij tot Mij komen en drinken. Wie in Mij gelooft, zoals de Schrift zegt: Stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien.
>
> JOHANNES 7:37-38

18

Dorst als voorwaarde voor vervulling

Ik heb mensen gekend die niet bepaald een brandende dorst leken te hebben naar meer van God, een brandende dorst naar de volheid van de Heilige Geest of een brandende dorst om door God gebruikt te worden. Ze zouden dat wel willen. Het klinkt hun goed in de oren. Als God dat wil, willen zij het ook, maar het maakt hun niet zoveel uit of ze het wel of niet krijgen. Soms wordt voor zulke mensen gebeden dat ze vervuld worden met de Geest, en ik zie nooit enige verandering. Soms vraag ik me af of een van de voorwaarden datgene is wat Jezus Zelf zei: je moet dorst hebben.

Er zijn mensen die niet naar God dorsten. Misschien worden hun de handen opgelegd en wordt er voor hen gebeden, maar ze dorsten eenvoudigweg niet naar God. Ze krijgen nooit te drinken; ze worden nooit vervuld. Naar mijn mening kan dit een van de voorwaarden zijn. Misschien zijn er nog andere voorwaarden om vervuld te worden met de Geest, maar als ik deze woorden van Jezus lees, moet ik mezelf afvragen: ‘Heere, is dat een beschrijving van mij?’ Als dat niet zo is, neem ik daar geen genoegen mee, want ik heb dorst.

Je dorst moet gelest worden. Als dat niet gebeurt, als God je niet gebruikt en als je geen enkele geestelijke uitwerking in het leven van mensen ziet — die kan minimaal zijn, maar er moet iets zijn — dan moet je daar geen genoegen mee nemen. Mensen die helemaal geen enkele geestelijke ervaring hebben, hebben vaak wel een zondaarsgebed uitgesproken, zijn gedoopt en zijn hun hele leven in de gemeente geweest. Misschien zijn hun zelfs de handen opgelegd. Misschien hebben ze zelfs tongentaal nagebootst. Het punt is dat ze nooit enige geestelijke invloed hebben gehad. Er is geen enkel bewijs geweest dat het leven van God door hen heen werkte.

Zulke mensen moeten zich misschien afvragen: „Neem ik zomaar aan dat er iets is, terwijl het er niet is? Ga ik ervan uit dat ik met de Geest vervuld ben omdat ik alle voorgeschreven stappen heb doorlopen?” Wat nu als je om te beginnen nooit naar God hebt gedorst? Al die stappen doorlopen zonder die dorst zou juist iets kunnen zijn wat verhindert dat het ooit gebeurt. Jezus noemde dat als eerste voorwaarde:

Als iemand dorst heeft, laat die dan bij Mij komen en drinken.

Sommige mensen lijken heel tevreden te zijn zonder dorst te hebben. Mij werd gevraagd waarom sommige mensen niets om God lijken te geven. Sommige mensen leiden gewoon heel gelukkig hun leven zonder God. Ik weet het antwoord niet. Ik kan me niet voorstellen waarom dat zo is. Ik kan me niet voorstellen waarom iemand die van God weet en gelooft dat Hij bestaat, die kennis niet bepalend laat zijn voor zijn hele werkelijkheid, zodat die hem volledig in beslag neemt. Hoe kan iemand geloven dat er een God is en niet naar God dorsten?

Als iemand niet geloofde dat er een God is, zou dat verklaren waarom hij niet naar God dorst, want hij gelooft niet dat Hij er is. Maar ruim negentig procent van de Amerikanen zegt te geloven dat er een God is. Hoeveel dorst zie je? Niet erg veel. Hoeveel dorst zie je in de gemeente? Laat ik het zo zeggen: zelfs in een grote gemeente waar op zondagochtend duizenden mensen komen, hoeveel mensen komen er naar de gebedsbijeenkomsten? Sterker nog, hoeveel gemeenten hebben zelfs nog gebedsbijeenkomsten, aangezien die zo slecht worden bezocht? Waar is daar de dorst naar God, zelfs onder een godsdienstig publiek?

19

Afleiding verdringt de honger naar God

Velen kennen die dorst naar God. Jij hebt dorst naar God, en dat is een van de redenen waarom je niet tevreden bent als je samen met andere christenen kunt zijn en gezamenlijk de Bijbel kunt bestuderen. Maar we weten dat die dorst niet altijd aanwezig is. Waarom niet? Ik denk dat één reden misschien dezelfde is waarom moeders hun kinderen voor het avondeten geen snoep laten eten: het bederft hun eetlust. Zelfs als je vlak voor het avondeten gezond voedsel eet, bederft dat je eetlust.

In Spreuken staat:

> Iemand die verzadigd is, vertrapt honingzeem, maar voor een hongerige is al het bittere zoet.
>
> SPREUKEN 27:7

Als je honger hebt, smaakt alles goed. Als je vol zit, klinkt niets aantrekkelijk. Veel mensen zijn eenvoudigweg vol van iets anders dan God. Ze hebben naar iets anders gedorst, iets anders gezocht, en niet eerst het Koninkrijk van God en Zijn gerechtigheid gezocht. Daarom is het hun niet toegevoegd.

Jezus zei:

> Zalig zijn zij die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden.
>
> MATTHEÜS 5:6

Maar mensen die niet hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, doen dat waarschijnlijk niet omdat hun honger en dorst op andere dingen gericht zijn. Daaruit halen ze genoeg bevrediging om hun verlangen naar God af te stompen. Iets anders leidt hen af, en daardoor wordt de scherpte van de honger die ze normaal gesproken naar God zouden voelen, weggenomen door vermaak, door spullen, door wat dan ook. Er zijn tegenwoordig zo veel dingen die ons afleiden.

Als iemand zegt: „Ik begrijp niet waarom ik geen honger meer naar God heb”, vraag jezelf dan af: „Wat vult die leegte dan?” In iedereen zit een leegte die door iets wordt gevuld. Als het niet God is, zal het iets anders zijn. Wat is het? Vermaak? Wat is het? Iets.

Er zijn mensen die eenvoudigweg met niets minder dan God Zelf tevreden zullen zijn. Anderen zijn misschien zonder dat ze het beseffen zo gehecht geraakt aan en afgeleid door andere dingen die die oorspronkelijke leegte vullen, dat hun honger naar God alle scherpte heeft verloren. Dat is iets wat je bij jezelf moet onderzoeken.

20

De Profeet, de Christus en Bethlehem

Vers 40:

> Velen dan uit de menigte die dit woord hoorden, zeiden: Híj is werkelijk de Profeet. Anderen zeiden: Híj is de Christus. En weer anderen zeiden: De Christus komt toch niet uit Galilea?
>
> JOHANNES 7:40-41

Let op: de Profeet, die we eerder hebben genoemd, komt uit Deuteronomium 18, de Profeet van wie Mozes zei dat Hij zou komen. Hier blijkt duidelijk, net als in Johannes 1, dat de Profeet en de Christus voor de Joden niet dezelfde persoon waren.

Ze vroegen Johannes de Doper wie hij was. Johannes beleed nadrukkelijk dat hij de Christus niet was. Daarna vroegen ze:

Ze zeiden:

> En zij vroegen hem: Wat dan? Bent u Elia? En hij zei: Ik ben het niet. Bent u de Profeet? En hij antwoordde: Nee.
>
> JOHANNES 1:21

Hier zeggen sommigen dat Hij de Profeet is. Anderen zeggen dat Hij niet de Profeet is, maar Christus. De christenen waren misschien de eersten die tot het inzicht kwamen dat de Christus en de Profeet één en dezelfde zijn, want dat geloofden zij beslist. Zij zagen dat Jezus de vervulling was van Mozes' voorspelling dat er een andere Profeet zoals hij zou komen, en dat Hij ook de vervulling is van alle Messiaanse profetieën. De christenen namen vanaf de eerste dag als vanzelfsprekend aan dat Jezus zowel die Profeet als de Messias was. Maar de Joden hadden die opvatting blijkbaar niet. Dus is Hij de Messias, is Hij de Profeet, of is Hij iets anders?

Sommigen zeiden: „Hij is de Messias." Maar in vers 41 kwam er een andere reactie op die gedachte. Ze zeiden:

> Anderen zeiden: Híj is de Christus. En weer anderen zeiden: De Christus komt toch niet uit Galilea? Zegt de Schrift niet dat de Christus komt uit het geslacht van David en uit het dorp Bethlehem, waar David was?
>
> JOHANNES 7:41-42

Er ontstond dus vanwege Hem verdeeldheid onder de mensen.

Dit is opnieuw een voorbeeld van johanneïsche ironie. Hij doet verslag van mensen die zeggen:

Hij kan de Christus niet zijn, want de Christus moet uit Bethlehem komen.

Johannes corrigeert dat niet eens. Johannes weet beslist dat Jezus inderdaad in Bethlehem geboren is, en hij verwacht waarschijnlijk dat de meeste van zijn lezers dat ook weten. Maar hij vermeldt dat het voornaamste bezwaar dat sommige mensen ertegen hadden dat Jezus de Messias was, luidde dat de Messias in Bethlehem geboren moest worden. Johannes zegt er niet bij: 'Trouwens, Jezus is in Bethlehem geboren.' Hij laat dat gewoon onuitgesproken. Hij laat het bijna staan als een grap voor ingewijden: deze mensen wisten maar weinig van wat wij allemaal weten. Hij is in Bethlehem geboren. Maar Johannes vermeldt dat gewoon en zegt er verder niets over. Trouwens, nergens in zijn Evangelie noemt Johannes de geboorte van Jezus of Zijn geboorte in Bethlehem. Dat wordt alleen in Mattheüs en Lukas genoemd. Maar het is

duidelijk dat Johannes beslist geweten moet hebben dat Jezus in Bethlehem geboren is. Hij bevestigt dat zelfs bijna door dit bezwaar te vermelden zonder het te beantwoorden. Want stel dat Johannes niet wist dat Jezus in Bethlehem geboren was. Dan zou hij hier een bezwaar tegen Jezus als de Christus noemen waarop geen antwoord mogelijk was: de Messias moest immers in Bethlehem geboren worden. Alleen al door dit bezwaar aan te halen zou hij twijfel oproepen over zijn eigen stelling dat Jezus de Christus is. Tenzij Johannes natuurlijk wist, en verwachtte dat zijn lezers wisten, dat Jezus daar inderdaad vandaan kwam.

21

Bewakers weigeren Jezus te arresteren

> En sommigen van hen wilden Hem grijpen, maar niemand sloeg de hand aan Hem.
>
> JOHANNES 7:44

Dit herinnert ons eraan dat er mannen op uit waren gestuurd om Hem te arresteren. Wat is er met hen gebeurd? Nu krijgen we het vervolg. Vers 45:

> De dienaars dan kwamen tot de overpriesters en Farizeeën, en die zeiden tegen hen: Waarom hebt u Hem niet meegebracht?
>
> JOHANNES 7:45

Ze hadden deze mannen er in vers 32 op uit gestuurd, en ondertussen hebben we niets meer over hen gehoord. Blijkbaar zijn er verscheidene dagen verstreken, want in vers 37 zijn we inmiddels aan het einde van het feest gekomen. Dat klinkt alsof het later is dan de dagen in vers 32. Ze zijn dus een tijd weggeweest en ze komen met lege handen terug. Degenen die hen hadden gestuurd, zeggen:

Waarom hebben jullie Hem niet meegenomen?

De dienaren antwoordden:

> De dienaars antwoordden: Nooit heeft een mens zo gesproken als deze Mens.
>
> JOHANNES 7:46

Wat mij hierover verbaast, is dat je daadwerkelijk enkele politiemensen aantreft die integer zijn en geen bevelen opvolgen als ze denken dat het slechte bevelen zijn. Ik vraag me soms af hoeveel militairen of politiemensen zo'n bevel zouden trotseren en zeggen: 'Maar dat is gewoon verkeerd. Dat ga ik niet doen.' Stel dat het leger of de politie in dit land opdracht kreeg christenen te arresteren en hen naar kampen of elders te slepen. Sommige mensen denken dat dit zal gebeuren.

Toen deze mannen Jezus hoorden, zeiden ze: 'Hem arresteren is gewoon verkeerd. Hij is niet slecht. Hij spreekt zoals niemand ooit gesproken heeft.' Wanneer ze zeggen:

Nog nooit heeft iemand zo gesproken als deze Man, dan geven ze daarmee te kennen dat Hij misschien niet slechts een mens is. Hij spreekt niet zoals enig mens spreekt. Hij spreekt misschien meer zoals God spreekt. Misschien is Hij niet alleen maar een mens. 'We konden Hem niet arresteren, wat onze bevelen ook waren, want Hij is anders dan iedereen die we ooit eerder zijn tegengekomen. Hij spreekt niet zoals mensen spreken.' Ze waren duidelijk onder de indruk van Zijn woorden.

Toen antwoordden de Farizeeën de soldaten:

22

Nicodemus vraagt om een eerlijk proces

> De Farizeeën dan antwoordden hun: Bent u soms ook misleid? Heeft iemand van de leiders soms in Hem geloofd, of van de Farizeeën? Maar deze menigte, die de wet niet kent, is vervloekt.
>
> JOHANNES 7:47-49

Ook dit is een beetje ironisch, want ze zeggen:

Heeft een van de Joodse leiders in Hem geloofd?

Alsof het antwoord nee is. Het zijn die ongeschoolde menigten. Zij kennen de Schriften niet. Zij kunnen ertoe misleid worden te denken dat Hij de Messias is. ‘Jullie soldaten lijken in hetzelfde schuitje te zitten als de menigten. Jullie zijn ook misleid. Maar niemand van ons die de Schriften kennen, niemand van ons die de leiders van de Joden zijn, gelooft toch in Hem?’

Kijk wat er vervolgens gebeurt. Nicodemus was niet alleen een leider van de Joden, hij was ook lid van het Sanhedrin. Hij was een Farizeeër. Hij was een leraar. Hij stond zelfs bekend als dé leraar van Israël. Hij was in die tijd een van de meest gerespecteerde leraren in Israël. Ze zeggen:

Heeft een van de Joodse leiders of Farizeeën in Hem geloofd?

En hier is een Farizeeër die zich uitspreekt, die ook een leider en een leraar is. Misschien wat al te schuchter zegt hij:

> Veroordeelt soms onze wet de mens, als zij hem niet eerst hoort en kennis genomen heeft van wat hij doet?
>
> JOHANNES 7:51

Hij zei niet: ‘Ik geloof in Hem,’ maar hij maakt op zijn minst bezwaar tegen het onrecht dat ze Jezus veroordelen. Hij zegt: ‘Ik ben net als jullie een deskundige op het gebied van de wet. Het komt mij voor dat onze wet ons niet toestaat mensen zonder proces te veroordelen, voordat we horen wat iemand voor zichzelf te zeggen heeft en weten wat hij werkelijk doet. We besluiten niet zomaar dat we hem niet mogen, ongeacht wat hij doet, en dat we hem daarom gaan veroordelen. Je moet hem helemaal aanhoren. Hij moet een eerlijk proces krijgen. Hij moet de gelegenheid krijgen zichzelf te verdedigen. Waarom veroordelen jullie Hem nu al zonder proces?’

Ze vonden het niet prettig dat ze tegengesproken werden, vooral niet door Nicodemus, want dat riep ernstige vragen op over het bezwaar dat ze zojuist hadden gemaakt. Ze hadden zojuist betoogd dat misschien veel mensen denken dat Hij de Christus is, maar de geleerden niet. Welnu, Nicodemus is een geleerde.

23

Waarom geleerden de waarheid kunnen missen

Het is interessant wat ze daar aannemen. Ze nemen aan dat, als het werkelijk waar was, de daarvoor opgeleide professionele godsdienstgeleerden het wel zouden zien. Redeneren veel mensen niet zo? Ik weet dat ik dat deed toen ik jonger was. Ik ben opgegroeid in de kerk, en ik las de evangeliën. Ik las de Bergrede, en dan zag ik Jezus iets zeggen wat ik nog nooit een christen had zien doen. Ik herinner me heel duidelijk dat er vaak een gedachte bij me opkwam: ‘Misschien horen wij als christenen te doen wat Jezus hier zei.’ Dan dacht ik: ‘Nee. Als dat de betekenis was, zouden al die oudere godsdienstige mensen die al hun hele leven christen zijn dat weten. Dan zouden ze het doen. Het kan niet betekenen wat ik denk, want ik ben niet deskundig. De voorganger en de volwassen christenen vatten het niet op zoals ik, dus ik zal wel ongelijk hebben. Als het waar was, zouden de geleerden het beslist zien.’

Zo voelde ik me als volwassene vaak over andere kwesties, wanneer ik zelf de Schrift bestudeerde en dingen anders zag dan mij was geleerd, en zelfs anders dan wat alle commentatoren die ik tot dan toe had gelezen hadden gezegd. Dan zei ik: ‘Ik kan geen gelijk hebben, want de geleerden zouden het beslist weten.’

Ik kan zo verschillende kwesties bedenken waarvan ik nu overtuigd ben. Maar toen ik er voor het eerst aan dacht, dacht ik: ‘Nee, daar kan ik geen gelijk in hebben. Het is onmogelijk dat ik gelijk heb, want niemand zegt dat. Geen van de commentatoren zegt het. Geen van de vertalers vertaalt het zo. Geen enkele prediker die ik ooit heb gehoord, heeft dat ooit gezegd. Het kan niet waar zijn. Heeft ook maar één van de geleerden of godsdienstige leiders dit geloofd? Nee. Dus kan het niet waar zijn.’

Dat was in wezen de aanname waarvan deze mannen uitgingen. Ze konden Jezus eenvoudig afschrijven door te zeggen: ‘Geen van de ontwikkelde mannen gelooft in Hem. Daarom is het niet waar.’

Weet je nog wat Jezus in Mattheüs 11:25 zei? Jezus zei:

> In die tijd antwoordde Jezus en zei: Ik dank U, Vader, Heere van de hemel en van de aarde, dat U deze dingen voor wijzen en verstandigen verborgen hebt, en ze aan jonge kinderen hebt geopenbaard.
>
> MATTHEÜS 11:25

God heeft de waarheid soms laten zien aan mensen die geen opleiding hadden, omdat de mensen die wel een opleiding hadden, door hun opleiding werden belemmerd om onbevangen te zijn.

Kleine kinderen weten niet veel, maar ze weten dat ze niet veel weten. Ze zitten vol vragen en nieuwsgierigheid. Ze stellen voortdurend vragen over alles. Ze weten dat ze alles nog moeten leren, en daarom leren ze veel. Daarom leren kleine kinderen heel snel een taal en volwassenen niet. Kinderen zijn leergierig en hun verstand is als een spons. In dezelfde tijd kunnen ze veel sneller dingen leren en opnemen dan een volwassene, omdat volwassenen alles al weten. Of ze weten ten minste zoveel dat ze niet meer zoeken. Ze zijn niet zo nieuwsgierig.

Hoe meer iemand theologisch geschoold is, hoe meer hij meent te weten. Vaak zijn het de wijzen en verstandigen voor wie dingen verborgen worden, terwijl ze aan kleine kinderen worden geopenbaard. Vaak heeft juist de geleerdheid van de geleerden hen belemmerd de waarheid te vinden. Ze zijn, zoals Paulus bepaalde mensen beschrijft:

> die altijd leren en nooit tot kennis van de waarheid kunnen komen.
>
> 2 TIMOTHEÜS 3:7

24

Galilea en de onwetendheid van de leiders

Nicodemus daagt hen uit en zegt dat het mogelijk is. Ze hebben Hem nog niet echt aangehoord. Ze moeten Hem niet oordelen en veroordelen voordat ze Hem verder hebben aangehoord.

Ze antwoordden hem:

Kom jij soms ook uit Galilea?

Dat was bedoeld als een diep kwetsende belediging: 'Jij komt uit Galilea.' Daar stond hij dan, een voorname Jood uit Judea, van onberispelijke afkomst. Hij was niet een van die mensen uit die verachte streek Galilea.

Weet je nog dat sommigen in vers 41 dachten dat Jezus de Christus was, maar zeiden:

> Anderen zeiden: Híj is de Christus. En weer anderen zeiden: De Christus komt toch niet uit Galilea?
>
> JOHANNES 7:41

Galilea had eenvoudig niet het aanzien dat nodig was om een godsdienstig leider voort te brengen. De Messias kon daar beslist niet vandaan komen. Ze zeiden zelfs tegen Nicodemus:

> Zij antwoordden en zeiden tegen hem: Bent u soms ook uit Galilea? Onderzoek en zie dat in Galilea geen profeet is opgestaan.
>
> JOHANNES 7:52

Dat zeiden ze, maar ze hadden zelf moeten zoeken en kijken. Dit is interessant, want er kwamen veel profeten uit Galilea. Elia kwam uit Galilea. Elisa kwam uit Galilea. Jona kwam uit Galilea. Hosea kwam uit Galilea. Er waren veel profeten in Galilea.

Izebel had zelfs zo veel profeten van de Heere gedood als ze maar kon vinden. Dat gebeurde in Galilea. Een man die Obadja heette, had er ongeveer honderd gevonden. Hij had hen in een grot verborgen en gaf hun te eten. Er waren profeten in Galilea.

Deze mensen zeiden:

Zoek het maar op. Er komt nooit een profeet uit Galilea.

Het laat zien hoe wanhopig mensen worden wanneer hun stelling wordt bedreigd. Ze zeiden dat de geleerden, de geschoolde mensen zoals zijzelf, niet in Jezus geloofden. Maar zelf kenden ze de feiten ook niet. Ze gaven zelfs een onjuiste voorstelling van de Bijbelse geschiedenis:

Je zult nooit een profeet vinden die uit Galilea komt.

Als ze er iets langer over hadden nagedacht, zouden ze hebben beseft dat dit niet waar was. Er waren profeten in Galilea.

Ze zeiden uit wanhoop wat ze moesten zeggen. Ze deden geen moeite om waarheidsgetrouw te zijn. Ze deden moeite om een discussie te winnen, zelfs als ze daarvoor de feiten een beetje moesten vergeten.

Dit is vaak de reden waarom dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen zijn. Ze hebben hun opleiding en hun verplichtingen. Ze hebben bepaalde dingen publiekelijk onderwezen. Ze hebben een standpunt ingenomen en hun reputatie staat daarbij op het spel. Nu van standpunt veranderen zou te pijnlijk, beschamend of vernederend zijn. Daarom verdedigen ze hun standpunt, zelfs op een redeloze manier. Ze doen dat zelfs door een onjuiste voorstelling van de feiten te geven en argumenten te verzinnen die helemaal geen echte argumenten zijn.

Dat was wat deze mannen deden. We kunnen zien waarom Jezus zo scherp sprak over deze schriftgeleerden en Farizeeën. Het waren geen eerlijke mannen. Ze hadden als doel Jezus in diskrediet te brengen. Waarom? Hij vormde een bedreiging voor hen. Daarom namen ze hun toevlucht tot oneerlijke argumenten, leugens enzovoort om Hem in diskrediet te brengen. Het is opmerkelijk hoe Johannes al deze onjuiste uitspraken van mensen vastlegt en ze gewoon onbeantwoord laat. Dat is de ironie die

hij gebruikt. Hij laat de lezer beseffen dat dit was wat ze zeiden, maar dat het duidelijk niet waar is. Het is ironisch dat ze zulke dingen zeiden, terwijl de waarheid in feite is dat hun argument veel ondeugdelijker is dan ze op dat moment beseffen of denken.

25

De geloofsweg van Nicodemus

Dit is de tweede keer dat we Nicodemus in dit verhaal hebben gezien. Hij zal nog één keer verschijnen. De eerste keer was in Johannes, hoofdstuk 3, waar hij 's nachts naar Jezus toe kwam en te horen kreeg dat hij opnieuw geboren moest worden. We weten niet hoe dat gesprek afliep, want het laatste wat in dat geval van Nicodemus' woorden is opgetekend, was:

> Nicodemus antwoordde en zei tegen Hem: Hoe kunnen deze dingen gebeuren?
>
> JOHANNES 3:9

Daarna was alleen Jezus nog aan het woord, en we horen niets meer over Nicodemus tot hoofdstuk 7, waar hij het enigszins beschroomd tegen zijn metgezellen opneemt om Jezus te verdedigen.

De volgende keer dat we hem zullen zien, is in hoofdstuk 19, wanneer Jezus gekruisigd is. Hij en een ander lid van het Sanhedrin, die in het geheim een discipel was, Jozef van Arimathea, gaan samen het lichaam van Jezus halen en bezorgen Hem een fatsoenlijke begrafenis. Het lijkt dus duidelijk dat Nicodemus een gelovige was geworden, hoewel hij daar niet erg vrijmoedig of openlijk voor uitkwam. Hij kon deze absurde beschuldiging tegen Jezus niet volledig onbeantwoord laten, dus nam hij wel het woord. Hij bleef niet zwijgen.

Natuurlijk nam hij een veel moediger standpunt in nadat Jezus gestorven was, toen hij Zijn lichaam ophaalde en het begroef. Het was bijzonder impopulair dat hij dit deed, want het was zijn eigen groep, het Sanhedrin, die Jezus ter dood had veroordeeld. Nu

trotseert hij de beslissing van zijn eigen groep. Hij gaat eropuit en bezorgt Jezus een fatsoenlijke begrafenis om Hem de laatste eer te bewijzen, waarbij hij natuurlijk niet verwacht dat Jezus zal opstaan.

We krijgen een karakterschets van Nicodemus, hoewel de man maar heel weinig in het verhaal verschijnt. Hij wordt in geen enkel ander boek van de Bijbel genoemd dan Johannes, dus alles wat we over hem weten, komt uit dit boek. Dit is de tweede van de drie keren dat we iets over hem te weten komen. Daarmee zijn we aan het einde van het hoofdstuk gekomen.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Johannes 7:25
- Johannes 7:19
- Johannes 7:20
- Johannes 7:13
- Johannes 7:43
- Johannes 7:12
- Genesis 49:10
- Lukas 2:26
- Mattheüs 2:2
- Johannes 10:24
- Mattheüs 11:3
- Mattheüs 11:4-5
- Mattheüs 11:6
- Jesaja 35:5-6
- Jesaja 61:1
- Johannes 7:31
- Johannes 7:30
- Johannes 7:32
- Johannes 7:33-34
- Johannes 7:35

- Johannes 8:21
- Johannes 8:22
- Johannes 7:36
- Johannes 7:37-38
- Johannes 7:39
- Jesaja 12:3
- Johannes 7:38
- Zacharia 14:8
- Jesaja 28:16
- 1 Korinthe 3:11
- Hebreeën 12:18
- Hebreeën 12:22
- Jesaja 55:1
- Openbaring 22:17
- Joël 3:18
- Ezechiël 47:1
- Jesaja 32:15
- Jeremia 31:12
- Johannes 4:14
- Deuteronomium 11:10
- 2 Timotheus 1:6
- Efeze 5:18
- Spreuken 27:7
- Mattheüs 5:6
- Johannes 7:40-41
- Johannes 1:21
- Johannes 7:41-42
- Johannes 7:44
- Johannes 7:45
- Johannes 7:46
- Johannes 7:47-49
- Johannes 7:51
- Mattheüs 11:25
- 2 Timotheüs 3:7

- Johannes 7:41
- Johannes 7:52
- Johannes 3:9

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.